

Avoimen tiedon ohjelman valmistelu- ja koordinoitiryhmä

Aika	26.3.2014 klo 9-11
Paikka	VM, Mariankatu 9, nh Nousukausi, K1
Osallistujat	Anne Kauhanen-Simanainen, VM pj Mikael Vakkari, VM varapj Minna Karvonen, OKM Juha Haataja, OKM Jari Jauhiainen, OM Pauliina Pekonen, VM Timo Hattinen, VM Olli-Pekka Rissanen, VM

Antti Poikola, OKF, klo 10:15 alkaen

1 Kokouksen avaus ja asiat

Pj. avasi kokouksen. Hyväksyttiin asialista sekä ajankohtaisiin asioihin PSI-direktiivin täytäntöönpanon valmistelu ja Avoimen tieteen ja tutkimuksen (ATT) hankkeen käynnistyminen.

2 Edellisen kokouksen pöytäkirja

- Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja
<https://wiki.julkict.fi/julkict/avoin-data/dataportaali/koordinointi-ja-valmisteluryhma/kokouspoytakirjat>

3 Vaikutusanalyysin/selvityksen valmistelu avoimen datan ja tiedon vaikutukset, hyödyt ja riskit

Päätettiin edetä ennakkoon lähetetyn avoimen datan/tietovarantojen avaamisen vaikutusten selvittämistä koskevan suunnitelman pohjalta, johon tuotiin keskustelussa seuraavia näkökohtia:

- OECD:n Government at Glance- indikaattorit kannattaa ottaa huomioon esitutkimuksessa ja tiedon hyödyntämisen mittareiden kehittämisessä.
- Euroopan aluekehitysrahasto EAKR:n valtakunnallinen teema on ”osaamis- ja innovaatioverkostot alueiden älykkään erikoistumisen tukena”. Tähän teemaan liittyvällä Tekesin Innovatiiviset kaupungit (INKA) - ohjelmalla on leikkauskohtia avoimen tiedon ohjelmaan.
- Uusimmasta Valtion tietohallintomenot -kyselystä saadaan tietoja myös tietovarantojen avaamisesta. Raportti julkaistaan kevään aikana. Alustavien tulosten pohjalta virastot (vastaajina tietohallintopäälliköt) pitävät tietovarantojen avaamisen suurimpina esteinä lainsäädäntöä ja resurssien puutetta, ei niinkään rahoitusta ja osaamisen puutetta. Meneillään olevalta datan avaamisen mestarikurssilta (vastaajina käytännön avaajat) saadussa palautteessa on tuotu esille päinvastaisia näkemyksiä.
- Vaikuttavuusselvityksessä tulisi saada pohjatietoa siitä, mitä avattuja tietoja on erityisesti hyödynnetty ja mitä mahdollisesti ei ole hyödynnetty. Tulisi selvittää tarkemmin syyt, mikäli tietoja ei hyödynnetä.
- Tietosuojakysymystä tullaan käsittelemään erillisessä tilaisuudessa, joka ajoittunee syksyyn, koska etukäteen on tarkoitus tehdä valmistelua käytännön esimerkkitapauksista tietosuojavaltuutetun kanssa. Komissiossa tietosuoja-asetus ei tällä hetkellä näytä etenevän. 28:sta jäsenmaasta on 24 jättänyt yleisvarauman.
- Työpajat teemoitetaan eri tavoin. Kide-päivän työpajassa käsitellään muutostekijöitä laajasti eri näkökulmista, koska odotetaan monipuolista osallistujakuntaa. Toisessa työpajassa on mukana arvovaltainen joukko päättäjiä, joten näkökulmaksi kannattaa ottaa päätöksenteon tarpeet. Kun tavoitteena on hyödyntää tietoa päätöksenteossa, tulisi työpajassa löytää vastaus siihen, millainen vaikuttavuusanalyysin tulisi olla, että sitä voitaisiin hyödyntää päätöksenteossa, ja mihin kysymyksiin päättäjät haluavat saada vastauksen vaikutusanalyysistä.
- VM hoitaa tarvittavat resursoinnit ja hankinnat esitutkimuksen ja työpajojen toteuttamiseksi.
- Laajoja tutkimushankkeita ei ole tarkoitus toteuttaa avoimen tiedon ohjelmassa, vaan tiedon avaamista ja hyödyntämistä koskevia tutkimustarpeita pyritään täsmentämään ja kanavoimaan eri tutkimusohjelmiin.

4 Tilannekatsaus

- Avoimen tieteen ja tutkimuksen ohjelma käynnistyi 19.3.2014. Avausseminaarista tehty yhteenveto ”Avoimuus on megatrendi” osoitteessa <http://avointiede.fi/artikkelit>
- VM on asettanut PSI-direktiivin täytäntöönpanoa valmisteleavan työryhmän ajalle 1.4.–31.12.2014.
- Dataportaalin betaversio on kommentoitavana verkossa osoitteessa beta.avoindata.fi ja tulossa tuotantokäyttöön toukokuussa.
- JulkICTLabissa ovat palvelumuotoilun pilotit meneillään (MML:n ja Helsinki Region Infosharen karttakäyttöliittymä sekä OKM:n opetuksen pilviväylä-hanke)

- JHS suositus avoimen tietoaineiston käyttöluvasta on menossa touko-kuussa JHS-jaoston kokoukseen ja kesäkuussa JUHTAan.
- Talousarvioesitysten avaaminen Buketista on työn alla tavoitteena julkaiseminen Avoimen tiedon messuilla 15.-16.9.2014.

5 Kuntien päätösdatan avaaminen

- Antti Poikola/OKF esitteli ehdotuksen Avoimen tiedon ohjelmalle
- pilotista kuntien päätöstiedon avaamiseksi (liitteenä). Asianhallintajärjestelmät ovat tietosisällöltään samanlaisia kaikissa kunnissa. Yhtenäiset, avoimet rajapinnat mahdollistaisivat päätösten avaamisen ja erilaisen tiedon jakamista palvelevien sovellusten tekemisen. Olennaista on, että erotetaan toisistaan data ja käyttöliittymä. Ideaa voitaisiin kehittää yhteiseksi toimintamalliksi kotimaassa ja kansainvälisesti. Helsinki ja Suomi ovat kehittämistyössä kansainvälisellä tasolla. Jyväskylässä avoin rajapinta toteutetaan asianhallintajärjestelmän uudistamisen yhteydessä.
- Asiaa voitaisiin edistää kutsumalla koolle asianhallintajärjestelmien valmistajien, Kuntaliiton ja OKF:n edustajat. VM/JulkICT voi käynnistää tämän keskustelun ja toimia koolle kutsujana.
- Kysymys on kuntien keskuudessa tietoisuudesta ja viestinnästä, että asia otetaan huomioon järjestelmä uudistusten yhteydessä.
- OKF on toteuttanut sivuston paatokset.fi, joka tarjoaa työkaluja ja ohjeita. Luonteeltaan tämä voisi soveltua JulkICT Labin pilotiksi.
- Avomen demokratian sivusto soveltuisi kotipaikaksi Paatokset.fi:lle.
- Pitemmällä tähtäimellä asiaa voitaisiin viedä eteenpäin JHS-suositusprosessissa, jolloin kohteena olisivat sekä kuntien että valtion järjestelmät.
- JHS-suositus, kunnan ja valtion päätöksenteko, mikä on oikeasti yhteistä
- Forum Virium/Ville Meloni valmistelee kuuden suurimman kaupungin 6AIKA –avoimet ja älykkäät palvelut –strategiaa. Prioriteetti nr. 1:n "Avoin osallisuus" tiekartassa on kohta "Kuutoskaupungit avaavat päätöksentekojärjestelmänsä kansalaisten ja kehittäjien hyödynnettäviksi". (http://www.hel.fi/hel2/helsinginseutu/metropolialue/Esitys_kaupunkiehitt_minen_EAKR_rahoytus.pdf)

6 Muita asioita

Tietovarantojen avaamisen ympärillä tehdään paljon julkishallinnossa. Toiminnan monipuolisuutta olisi tärkeää korostaa ja tuoda esiin viestinnässä. Materiaalina voisi toimia tiivis infografiikkaa hyödyntävä esittelylehtinen sekä laajempi taustajulkaisu. Näiden suunnittelu ja kokoaminen sisällytetään vuoden tehtävälistaan.

7 Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään perjantaina 9.5.2014 klo 9-11.
Kokous joka on sovittu pidettäväksi 29.5. perutaan.